

Projektnamn: Kraftsamling Biogas II

Programområde: Småland och Öarna

Ärende ID: 20200063

Sammanfattande beskrivning

Att Jönköpings län har en väl utbyggd distribution och kostnadseffektiv produktion av biogas samt en hög andel gasfordon inom offentlig sektor, näringsliv och bland privatpersoner.

Bakgrund och omvärld

Bakgrund

Utredningen Fossilfrihet på väg (SOU 2013:84) undersöker möjliga handlingsalternativ och åtgärder för att nå den långsiktiga prioriteringen att Sverige 2030 bör ha en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen (prop. 2008/09:162). Utredningen definierar en fossiloberoende fordonsflotta som ett vägtransportsystem vars fordon i huvudsak drivs med biodrivmedel eller elektricitet. Satsningar på långsiktig utveckling av biodrivmedel lyfts fram tillsammans med hållbar stadsutveckling, byte av trafikslag, effektivare fordon och eldrivna transporter.

Orsaker till att biogas klassas som det bäst miljöanpassade biodrivmedlet:

- Låga utsläpp av koldioxid, partiklar och buller.
- Biogas är närproducerat och leder till sysselsättning i regionen.
- Ingår i ett kretsloppssystem där råvaran är restprodukter från närområdet.
- Biogödsel har ett förhöjt gödselvärde.
- Minskad geopolitisk sårbarhet p.g.a. minskat beroende av fossila bränslen.

Skäl till projektet

Transportsektorn använder en för liten andel biogas för att kunna leva upp till prioriteringen om en fossiloberoende fordonsflotta 2030.

Orsaker till den nuvarande situationen och dess följder:

1. Stark konkurrens från etablerade fossila drivmedel
Bensin och diesel är känt. Bilisten vet hur tankning sker och vart tankstationer finns. Utbudet av fordonsmodeller är stort. Bilisten har mindre erfarenhet av biogas som drivmedel och känner osäkerhet inför tankningen. Tankstationer saknas på flera orter och utbudet av fordonsmodeller är mindre.

Bilisten associerar inte biogas med kretsloppet eller att det är ett närproducerat drivmedel. För producenten och tankstationsägarna är marknads efterfrågan avgörande för framtida investeringar och etableringar.

Följden av marknads låga kunnande om biogas gör det lättare att välja redan etablerade fossila drivmedel och fordon.

2. Biogasbranschen är relativt ung och oetablerad
Innovation och utveckling inom teknik och processer pågår fortfarande. Produktionsanläggningar är mycket dyra och distributionsinfrastruktur är i behov av stora investeringar.

Följden är att branschen kräver stora investeringar och att det finns problem med lönsamhet och effektivitet i etablerade anläggningar.

3. Stora behov av samverkan mellan aktörer för full potential
Verksamheter inom biogas och hantering av organiska restprodukter kräver förutom stora investeringar i anläggningar och personal även komplexa samarbeten lokalt och regionalt. Avgörande är tillgång till substrat som är en begränsad råvara för gasproduktionen samt att ha avsättning för biogas och biogödsel. Produktionsinsatser för biogas måste gå hand i hand med ökad distribution och konsumtion. Att det finns en biogasmarknad att sälja till är avgörande för affärsmissighet.

Följden är att regioner med svag aktörssamverkan har sämre förutsättningar att etablera biogas som ett kostnadseffektivt alternativ till bensin och diesel. Det är svårare och innefattar en större risk att etablera tankstationer och produktionsanläggningar i dessa regioner.

Vad kan göras för att öka mängden biogas inom transportsektorn i Jönköpings län?
Samverkan mellan aktörer och kraftsamling inom det regionala ledarskapet är plattformen för att framgångsrikt öka andelen biogas. Andra regioner jobbar så och det efterfrågas i Jönköpings län. Projektets metod är att öka marknads efterfrågan och därigenom skapa gynnsamma effekter på distribution och produktion av biogas.

Projektet är en utveckling av projektet Kraftsamling Biogas som 2014 finansierades av Regionförbundet och Länsstyrelsen i Jönköpings län. Syftet var att starta ett biogasnätverk för länet och utreda hur intressenterna vill utveckla biogasmarknaden. I nätverket deltog 28 organisationer. Detta projekt är på resultatet av projektet och regionens beställning.

Med fortsatt kraftsamling och aktörssamverkan har Jönköpings län goda förutsättningar att närma sig övriga regioner för mer biogas inom transportsektorn.

Omvärd och samverkan

Flera regioner har aktiva organisationer för att främja och stödja utvecklingen av biogas där. Jönköpings län har fallit långt efter andra regioner i avsaknad av samverkan och utvecklingskraft. Som ett unikt spår lyfter Kraftsamling Biogas II fram ett större fokus på marknadsfrågor med utveckling och applicering av ett varumärke för biogas.

Omvärldsanalysen genomfördes under 2014 i förprojektet Kraftsamling biogas I. Kunskaperna är inhämtade från studier, studiebesök, möten och konferenser inom området och med landets ledande aktörer inom biogas.

Omvärlden samverkar receptet för framgång

Sverige ligger internationellt sätt långt framme inom biogas särskilt i dess användning som drivmedel. Utvecklingen sker framförallt regionalt där flera regioner sedan många år har regionala program, samverkansnätverk och organisationer som jobbar för att främja tillväxten inom branschens. Exempel på regioner som kommit särskilt långt är Skåne, Västra Götaland och Mälardalen/Östergötland. Här samverkas brett över regionerna för att främja produktion, distribution och användandet av biogas. De etablerade samverkansorganisationerna genomför analyser, forskning, utbildningar och ger även finansiellt stöd till olika typer av projekt inom biogas. Skåne har för avsikt att till 2020 nå målet om 3 TWh biogas vilket ger 3300 arbetstillfällen och 6,6 miljarder i tillväxt.

Jönköpings län ligger långt efter motsvarande satsningar och det finns mycket att lära av regioner som började tidigt. Tillämpligt material, kunskap och erfarenheter från andra regioner ska lyftas in i projektet och appliceras i Jönköpings län. Därmed effektiviseras tillväxttakten för biogasbranschen i Jönköpings län på ett resurseffektivt sätt under projektperioden.

Sveriges regioner samlas i det nationella 'väderstreckssamarbetet' för kunskapsöverföring och samverkan. Energikontoret har haft stor nytta av råd och tips från denna organisation i uppbyggnaden av detta projekt och de har även öppnat upp för överföring av material och kunskap. Projektet kommer att samverka med andra projekt när aktiviteter sammanfaller med mål och målgrupp.

Unikt med Kraftsamling Biogas II

Projektet Kraftsamling Biogas II lyfter fram biogas med ett starkare fokus på marknads- och varumärkesfrågor än vad tidigare projekt gjort. Stort fokus ligger även på att medverka till fler samarbeten för sortering av matavfall. Med utveckling och applicering av varumärket för biogas ger det en spännande helhet för marknadsföring av biogas och matavfall som delprodukter i en cirkulär ekonomi. Resultat från projektet kommer andra regioner till del och därmed ge en positiv korsbefruktning mellan regionerna i Sverige.

Allmänheten kommer att informeras om att projektet är delfinansierat av Europeiska unionen. EU-logotypen används i allt material som framställs för att informera om och/eller marknadsföra projektets verksamhet.

Faktorer som kan påverka intresset för biogas framöver:

- Statliga styrmedel och långsiktiga regler är avgörande för stabilitet och investering. Just nu är det osäkerhet vilka stödsystem som kommer att gälla efter 2016.

- Flytande biogas används som drivmedel för tunga lastbilar. Lastbilarnas energieffektivitet ökar med nya Euro 6 motorer och efterfrågan kan komma att starkt öka behovet av biogas.
- Sjöfarten får hårdare utsläppsregler under 2015 vilket påverka val av bränsle och motorer. Idag har Viking Line en färja som drivs av flytande gas och fler fartyg är på väg, särskilt i Östersjön.
- Teknikutvecklingen av fordon och distribution av gas är stark över stora delar av världen på grund av en växande efterfrågan på metangas.
- Industrin ställer om från fossila bränslen vilket kan komma att öka efterfrågan på biogas.
- Biogas från skogsråvara är under uppbyggnad med bl.a. GoBiGas i Göteborg. Jönköpingsregionen som är stark inom skogsbruk och logistik finns potential att när tekniken är mogen, producera biogas från skogsråvara.

Koppling till det lokala näringslivet

Projektet har mycket bred förankring till det regionala näringslivet med uppbackning från energibolag, kommuner, region och företag.

På det småländska höglandet fanns från 2013 ett kommunnätverk bestående av Eksjö, Nässjö, Vetlanda, Sävsjö, Tranås, Vaggeryd, Aneby och Uppvidinge kommuner - vilka samlats för att bli starkare tillsammans inom biogas och hantering av restprodukter. De har upptäckt att biogas och avfallsfrågor är för krävande att driva på egen hand. Samverkan i nätverk ger nya möjligheter men samtidigt behövs stöd från någon central part i regionen. Under hösten 2013 var Energikontor Norra Småland och Länsstyrelsen i Jönköpings län i tät kontakt med gruppen för att inhämta kunskap om vad de hade för behov av stöd. Framförallt efterfrågas stöd på regional nivå när det gäller samverkan, analyser och påverkansarbete. Man ser gärna tätare samverkan mellan kommuner, länstrafik, landsting, energibolag, näringsliv och länsstyrelse.

I förprojektet Kraftsamling biogas I bildade gruppen under 2014 med hjälp av Energikontor Norra Småland ett regionalt biogasnätverk för Jönköpings län. Två träffar samlade totalt 64 deltagare, från 28 organisationer varav 10 kommuner, 8 energibolag och övriga från Landsting, Regionförbund, LRF, Länsstyrelsen och Jönköpings länstrafik m.fl. Biogasnätverket i Jönköpings län kom där fram till ett stort antal åtgärder och aktiviteter för att förbättra produktion, distribution och marknad för biogas. Aktiviteterna bygger på vidare samverkan i nätverk och med regionalt stöd att driva dem från Energikontoret som också ska kunna stå för nationella nätverk, kunskapsutveckling och kommunikation. Nätverket efterfrågar en regional färdplan för biogas för att samla organisationernas mål och strategier. Ifrån nätverket har 12 ledande aktörer i länet skrivit på stödbrev för både vidare drift av nätverket och fortsatt projekt inom Kraftsamling biogas. Flera av dessa ställer också upp som finansiärer i denna ansökan.

Klimatrådet i Jönköpings län beslutade i december 2014 om en åtgärd där Energikontoret får i uppdrag att stimulera utvecklingen av biogas och ökad utsortering av matavfall (åtgärd 7 i Minskad klimatpåverkan - åtgärdsprogram 2015-2019 Jönköpings län). Energikontoret föreslås vara den part som ska starta upp och driva aktiviteterna i åtgärderna.

Klimatrådet i Jönköpings län består av representanter från näringsliv och offentliga organisationer bl.a. Länsstyrelsen, Fagerhults Belysning, Region Jönköpings län, Myresjöhus Tosito Invest, Husqvarna, IKEA, Swerea SWECAST, Skogsstyrelsen, Skanska Sverige, Norrporten, Nässjö Affärsverk, Lantbrukarnas Riksförbund, Stiftelsen Träcentrum, Jönköping Energi, Länsförsäkringar Jönköping, Friskis & Sveltis Jönköping, Trafikverket Region Syd, HSB Göta, Högskolan i Jönköping och Försvarsmakten. Länets kommuner representeras av sju politiker från kommunstyrelserna i Aneby, Gnosjö, Habo, Jönköping, Sävsjö, Vetlanda och Värnamo.

Biogasnätverket för Jönköpings län

I nätverket har följande organisationer deltagit:

Kommuner

Aneby kommun

Jönköpings kommun

Nässjö kommun

Tranås kommun

Vaggeryds kommun

Vetlanda kommun

Sävsjö kommun

Eksjö kommun

Gislaved kommun

Värnamo kommun

Energibolag

Värnamo Energi

E.ON BioFor

Jönköping Energi

FordonsGas Sverige

Göteborg Energi

Sävsjö biogas

Vetlanda Energi & Teknik

Jönköping Energi Biogas

Övriga

Jönköpings Länsstrafik

Landstinget i Jönköpings län

Länsstyrelsen i Jönköpings län

LRF

Biogas Väst -Västra Götalandsregionen

Regionförbundet i Jönköpings län

Biogas Syd - Region Skåne

Biogas Öst

Biomil AB

Energikontor Norra Småland

Inkomna stödbrev till nätverk och projektet

Vetlanda kommun

Jönköping Energi (Jönköping Energi Biogas)
Tranås kommun
Vaggeryds kommun
LRF Jönköping
Göteborg Energi (Sävsjö Biogas)
Vetlanda Energi och teknik
Jönköpings kommun
Nässjö kommun
Fordonsgas Sverige
Värnamo kommun
Värnamo Energi
Eksjö kommun

Mål och resultat

Mål

Projektet har ett övergripande mål som är ett tänkt framtidsscenario 5-10 år efter projektavslut. Därtill finns ett projektmål som visar projektets huvudinriktning och syfte. Projektmålet är mätbart och projektets styrgrupp är ansvarigt för att nå, mäta och följa upp målet. Till sist finns delmål vilka ska leda till att projektmålet uppfylls.

ÖVERGRIPANDE MÅL:

Att Jönköpings län har en väl utbyggd distribution och kostnadseffektiv produktion av biogas samt en hög andel gasfordon inom offentlig sektor, näringsliv och bland privatpersoner.

PROJEKTMÅL:

Projektet har som mål att öka mängden och andelen biogas inom transportsektorn i Jönköpings län

DELMÅL 1: PLATTFORM FÖR UTVECKLING

Aktörerna i projektet ska tillsammans arbeta i ett regionalt biogasnätverk som är en samverkansplattform för genomförandet av aktiviteter som leder till ökad användning, distribution och produktion av biogas.

DELMÅL 2: NATIONELL UPPKOPPLING

Aktörerna som är verksamma inom nätverket ska få tillgång till kunskap och erfarenhet från andra regioner i Sverige samt möjlighet att delta i nationellt påverkansarbete.

DELMÅL 3: FÄRDPLAN FÖR BIOGAS

En regional färdplan för biogas ska tas fram och förankras i Jönköpings län.

DELMÅL 4: NY REGIONAL KUNSKAP

Att identifiera och genomföra utredningar och analyser samt bjuda in akademi till studier, forskning och examensarbeten som leder till att projektmålet uppfylls.

DELMÅL 5: STÖRRE MARKNAD

Att deltagande aktörer i nätverket genom gemensamt varumärke och kommunikation för biogas ökar antalet gasfordon på marknaden samt mängden såld fordonsgas.

DELMÅL 6: FÖRBÄTTRAD INFRASTRUKTUR

Att samverkan inom biogasnätverket leder till att antalet tankställen för biogas i Jönköpings län ökar samt att kommuner som idag saknar tankställen får den möjligheten.

DELMÅL 7: FÖRBÄTTRADE PRODUKTIONSFÖRUTSÄTTNINGAR

Att biogasproducenterna i länet får förbättrade produktionsförutsättningar genom ökad substrattillgång via ökad utsortering av matavfall i länets kommuner.

Målgrupper

Målgrupp

Målgruppen är bred då biogas berör så många delar av samhället. Allt från privatpersoner och organisationer som sorterar matavfall - till de som producerar biogas - till de som köper biogas som fordonsgas. Däremellan finns även de företag som distribuerar och säljer biogas och biogasfordon.

PRIMÄR MÅLGRUPP

Regionens biogasföretag. Både kommunala och privatägda företag verksamma inom tillverkning och distribution av biogas och biogödsel.

Kommunernas beslutsfattare - som ansvariga för hanteringen av invånarnas organiska hushållsavfall samt ägare av transporter och fordon. Politiker, kommunledning och tjänstemän har en avgörande roll för prioriteringar som påverkar biogas.

Kommunernas tekniska kontor eller tekniska bolag. Som ansvariga för insamlingen av hushållsavfall och hanteringen av avloppsslam.

Jönköpings Länstrafik. Som länets samlade beställare av kollektivtrafik både i stads- och regiontrafik.

Region Jönköpings län. Som ägare av transporter och fordon samt som regionalt utvecklingsansvarig för trafik och infrastruktur.

Regionens näringsliv. Som del av omställningen till en fossilfri fordonspark har näringslivet stor inverkan vid val av tjänstebilar och transportfordon. Näringslivet är en viktig användargrupp när en biogastankstation etableras i en kommun. De kan även vara viktiga källor av organiskt avfall till produktion av biogas.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. Som ägare av Klimatstrategin i Jönköpings län men även som användare av biogasfordon.

SEKUNDÄR MÅLGRUPP

Regionens lantbruksorganisationer. Som användare av biogödsel samt som möjliga producenter och användare av biogas.

Kommunal Energi- och klimatrådgivning. Som informations- och kunskapspridare till invånare, företag och organisationer.

Regionens bussoperatörer. Som utförare av Länstrafikens upphandlade kollektivtrafik

Regionens invånare. Som skattebetalare och del av kretsloppet för organiskt matavfall. Även som användare av kollektivtrafik som ägare av privatfordon som kan drivas med biogas.

Kommunernas näringslivsorganisationer. Som kanal till näringslivet och kännare av deras behov.

Offentliga myndigheter i Jönköpings län. Som användare av biogasfordon.

Förväntat resultat vid projektavslut

Projektets förväntade resultat och nytta vid projektperiodens slut.

1. Regionen har minst två nya tankstationer för fordonsgas
2. Andelen gasfordon har ökat i regionen
3. Höjd allmän kunskapsnivå för biogas och vikten av att sortera matavfall
4. Större andel matavfall som sorters och används för biogasproduktion
5. Fler kommuner som sorterar matavfall och används för biogasproduktion
6. Att andelen såld biogas höjs i regionen
7. Fler samarbeten mellan aktörer i regionen

Projektets förväntade bidrag till att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer

1. Ökad användning av förnybar energi inom transportsektorn
2. Minskade utsläpp av koldioxid från transportsektorn
3. Ökad användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer (kommun, kollektivtrafik, myndigheter)
4. Ökad resurs- och energieffektivitet då organiskt matavfall används för produktion av drivmedel och biogödsel
5. Aktivt test av spetsförsök inom varumärkesbyggande för biogas som förnybart drivmedel

Hur de horisontella kriterierna förväntas ha bidragit till projektets genomförande och uppnådda resultat

1. Icke-diskriminering och jämställdhet påverkar hur tankstationer planeras och ökar diskriminering av denna infrastruktur
2. Icke-diskriminering och jämställdhet påverkar hur kommunikation genomförs och bjuder in alla grupper till att använda biogasfordon eller att sortera matavfall
3. Biogas för fordonsdrift är ett biodrivmedel som har stor klimatnytta

Målvärde för aktivitetsindikatorer

Antal organisationer som får stöd: 29

Minskad energiförbrukning hos projektmedverkande företag och organisationer: -

Organisation och genomförande

Projektorganisation

Energikontor Norra Småland är projektägare och ansvarar för övergripande projektledning och projektadministration.

PROJEKTÄGARE

Energikontor Norra Småland är stödmottagare och projektägare och därmed ytterst ansvarig för projektet. Projektägaren skapar förutsättningar för att projektet drivs framåt och tar ansvar för att resultaten tas om hand och blir till långsiktiga effekter. Den aktiva ägaren ska bland annat:

- arbeta för att projektet får de resurser och förutsättningar som krävs
- följa projektet till exempel genom att vara representerad i styrgruppen
- förankra projektet
- se till att projektet samspelar med den ordinarie verksamheten
- ta hand om och nyttiggöra projektets resultat
- se till att projektet utvärderas och att erfarenheterna och lärandet förs tillbaka till projektet men även sprids utanför projektet

Under 2015 går Energikontor Norra Småland in i organisationen för Region Jönköpings län. Projektet följer med Energikontor Norra Småland över till den nya organisationen. Förändringen meddelas projektfinansiärerna i god tid.

PROJEKTLEDNING OCH PROJEKTGRUPP

Energikontor Norra Småland ansvarar som projektägare för projektledning och projektadministration och sysselsätter i projektet fyra personer, fördelat på cirka 2.8 heltidsanställningar.

Projektledaren (A) ansvarar för projektets operativa arbete och involveras i projektplaneringen så tidigt som möjligt. Förste assisterande projektledare (B) och en projektkommunikatör (D) driver i samverkan med projektledaren processer och genomför aktiviteter inom projektet. Andre assisterande projektledare (C) är även projektkonom. Assisterande projektledare (B) samt projektkommunikatören (D) kommer att anställas in i projektet och övriga sysselsätts internt. Eventuellt kan personal från Region Jönköpings län komma att anställas för dessa positioner. Detaljerna kring verksamhetsövergången bestäms under våren 2015. Upphandlingsresurser finns inom Region Jönköpings län. Anställningar planeras ske nära projektstart och förberedelser för detta sätter igång från det att ansökan inlämnats 2015-03-02.

Samordning och samspel mellan aktiviteter i projektet är viktiga. Därför finns projektkoordinering samlad mellan projektpersonalen hos Energikontor Norra Småland. Projektkoordinatorerna håller samman och sprider resultat och lärande inom projektet.

En projektekonom eller projektadministratör sköter projektets ekonomiska administration och samlar in och sammanställer de ekonomiska underlag som skickas till finansierarna. Ekonomifunktionen ska vara en integrerad del av projektledningen.

STYRGRUPP

En styrgrupp bildas med de intressenter som har högst intresse av projektets resultat och störst behov av inflytande. Styrgruppen har deltagare som representerar det ingående biogasnätverket och med bred regional fördelning. Styrgruppen har till uppgift att fatta beslut som rör projektet, följa projektet, ansvara för ekonomi och se till att projektet styr mot målen.

Styrgruppen arbetar strategiskt och proaktivt och i nära dialog med projektledningen. Uppdelningen, mellan det strategiska arbetet som styrgruppen gör och det operativa arbetet som projektledning och projektmedarbetare utför, ska vara tydlig. Styrgruppen ska se till att projektet genomförs på ett korrekt sätt. Vilket innebär att:

- följa det som står i beslutet om stöd
- följa lagar och regler
- se till att de horisontella kriterierna integreras i projektet planera för hur och vilka som ska ta till vara och nyttiggöra resultatet av projektet när det avslutas
- sprida och förankra projektets resultat i de egna organisationerna och externt
- kontinuerligt följa och aktivt ta del och lära av de utvärderingar som genomförs i projektet

REFERENSGRUPP

För Jönköpings län bildas en referensgrupp som ger råd och stöd till projektet utifrån sina kunskaper samt hjälper till att förankra projektet i regionen. Detta kan göras som en särskild referensgrupp eller som del av det biogasnätverket.

Arbetsätt

Arbetsmetod

Projektets metod är att öka marknadens efterfrågan av biogas och att därigenom skapa gynnsamma effekter för distribution och produktion. Särskilt fokus ligger på att utveckla och använda ett gemensamt varumärke för biogas och uttryck i extern kommunikation.

Projektgruppen driver aktiviteterna för delmål 1-3 och bjuder in till aktiviteter. Samverkansnätverket delas upp i fyra arbetsteam som fördjupar sig i var sitt område, färdplan, marknad, distribution och produktion, delmål 4-7. Projektgruppen leder dessa team som fokuserar på att uppfylla respektive delmål.

Projektstyrning

Projektet har utvecklats genom LFA-metoden (Logical Framework Approach) där personal genomgått utbildning. Två medarbetare har 20 veckors högskoleutbildning i projekt-

ledning. Energikontoret använder en intern projektstyrningsmetod med grindar, deadlines och uppföljning för säkring av leveranser och budget. För projektstyrning används (Projectplace) som plattform för kollaborativ planering, genomförande och uppföljning av aktiviteter.

Intern avstämning & uppföljning

Projektgruppen träffas varje vecka samt ytterligare en gång i månaden för projektavstämning där gruppen går igenom aktiviteter och utfallet av dem.

Horisontella kriterier som verktyg

Biogas för fordonsdrift är ett biodrivmedel som har dubbel klimatnytta. Utsläpp av växthusgaser som naturligt bildas i organiska restprodukter undviks. Restprodukter som slam, gödsel och matavfall måste ändå hanteras, behandlas och återföras kretsloppet. Att behandla avfallet genom att producera biogas och fordonsgas ersätter fossila drivmedel med ett regionalt producerat drivmedel. Ökad användning av biogas har en positiv inverkan på trafiksektorns miljöpåverkan och minskar utsläppen av fossil koldioxid.

Affärsutveckling och sysselsättning tros även påverkas positivt av att projektets mål uppfylls.

Biogasbranschen anses ha sysselsätta många kvinnor med ingenjörsutbildning och detta kan analyseras.

En jämn könsfördelning eftersträvas i styrgrupp, projektgrupp samt teamen för färdplan, marknad, infrastruktur och produktion.

Stor vikt läggs på att alla ska känna trygghet på tankstationer.

Integrationsaspekter ses ha liten påverkbarhet inom projektets. Länsstyrelsen i Jönköpings län har kompetens för jämställdhet, integration och mångfald och kommer att bjudas in för att bistå projektet. Material som framställs har för avsikt att visa män och kvinnor jämställt, utan att falla in i stereotypa könsroller.

Kommunikation & resultatspridning

Kommunikation och resultatspridning integreras under hela projektet. En projektkommunikatör anställs för att bl.a. sprida resultat och information via webbsida, annonser, nyhetsbrev, externa informationsträffar, träffar inom nätverket, till Klimatrådet samt nationellt. Resultatspridning sker via seminarier, studiebesök och informationsträffar bl.a. Klimatveckan 2016, 2017 och 2018.

Utvärdering & lärande

Aktiviteter utvärderas löpande. Varje år avslutas med en enkät som skickas ut i nätverket för att stämma av upplevelsen av genomförda aktivitet samt förväntningar inför kommande år. Årligen görs en enklare utvärdering för att se vad projektet och aktiviteterna leder till på kort och lång sikt där statistik till indikatorer insamlas. Lägesrapporter lämnas till nätverket och Klimatrådet.

Under projektets sista fyra månader görs en större utvärdering av hela projektet. Akademin bjuds in för att se om det finns möjligheter till studier, forskning eller examensarbeten som ytterligare kan tillföra projektet återkoppling.

Implementering av resultat

Färdplanen för biogas förankras genom en remissrunda och implementeras därigenom. Projektaktiviteter är resultatdrivna i sin karaktär och innebär implementering för ökad tillväxt av biogas i länet.

Användning och vidareutveckling av resultat och erfarenheter från tidigare projekt

Projektet Kraftsamling biogas I har använts för att bygga upp innehållet i denna ansökan.